A°. 1839.



N°. 21.

DONDERDAG DEN 14den MAART.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den 13 Maart 1839.*

(12550) Alzoo MARY CAMPBELL zich bij rekeste aan den Gouverneur Generaal *ad interim*, heeft geadresseerd, met verzoek om den allodialen eigendom en het erfelijk bezit van twee Erven gelegen in het *Neder-district* NICKERIE, en aldaar bekend onder No. 41 en 42.

Zoo worden hierbij al de genen, die mogten sustineren, beter regt te hebben dan genoemde MARY CAMPBELL, de gelegenheid gegeven om van nu af, binnen *veertien* dagen hunne reclames ter Gouvernements Secretarij in te dienen, alwaar het voorschreven rekest met de bijlagen ter *visie* legt; zullende na verloop van dien tijd, op het rekest worden gedisponeerd, zoodanig als de Gouverneur Generaal *a. i.* zal vermeenen te behooren.

De Gouvernements Secretaris,

G. S. DE VEER.

SCHEEPS-TIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 11den dezer, de Schoener, onder Engelsche Vlag *ARROW* (Gouvernements-Packet), onder bevel van den Gezagvoerder J. HENDERSON, van Barbados, hebbende 8 dagen reis; Passagiers: de Hoog Welgeboren Heer Sir EDWARD CUST, Luitenant Kolonel in Engelsche dienst, met Mevrouw deszelfs Echtgenoot en Dochter benevens gevolg.

Den 13den, de Nd. Am. Brik *Garnet*, Kapt. Henry Hodge, van Boston; hebbende 21 dagen reis.

UITGEKLAARD.

Den 11den dezer, de Nd. Am. Brik *Sailors Return*, Kapt. J. Tinker, naar New-York; lading: 144 vaten Malassie.

*** Volgens *particuliere berigt* over Demerary, zijn in *TEXEL* GEARRIVEERD:

Den 21sten December 1838, het Schip *de Jonge Lodewijk Anthonie*, Kapt. R. Tjebbes. Den 26sten, het Schip *Rio de Janeiro Packet*, Kapt B. M. Corbière. — Beide van hier.

ADVERTISSEMENTEN.

(12544) De Exploicteur bij het Geregtshof te *Suriname*, zal op Vrijdag den 15den Maart 1839, des voormiddags om *negen* uren, ten overstaan van Heeren Gecommitteerde Raden, uit welgemeld Geregtshof, publiek bij Executie verkoopen:

Het *HUIS* en *ERF*, gelegen aan de *Saramacca Straat*, bekend onder La. D. No. 522 Oude Wijk en La. E No. 40 Nieuwe Wijk; aankomende RACHEL ABENDALACH, Weduwe RODRIGUES NUNES.

Voorts:

De Slaven met namen: *Santje*, *Doortje*, *Lucretje*, *Helena*, *Cicilia*, *Bebé*, *Amarantha*, *Johanna*, *Alida*, *Iris*, *Leentje*, *Harry*, *Willem*, *Heintje*, *Nanette*, *Jetta*, *Frits*, *Livia*, *Amba*, *Brutus*, *Castor* en *Sophia*; aankomende ELISABETH FRANCINA VAN OMMEREN Wed. JOHANNIS COENRAAD MULLER.

Paramaribo den 9 Maart 1839.

R. GOLLENSTEDE,
Exploicteur.

F. J. BINZ

(12447) Heeft ontvangen per Kapt. J. C. ATKES, en biedt te koop aan:

WITTE GAREN *ATLAS* DRIL, Satinet en Engelsch Leder, Laken, Drap Peruvien en Drap d'Été in soorten, Rokken, Jassen, Vesten en Regenmantels, WIT GEBLOEMD NETELDOEK en GEDRUKTE HOOFDDOEKEN, Calico's, Jaconnets, Poolbonten, Lemenias, Salempoeris, Bielefeldsch en Osnabrugs Linnen, hooge en lage Mans en Jongens Schoenen, Dames Schoenen en Pantoffels.

Fijne Engelsche Tafelmessen en Vorken, Pennemessen en Scharen, Bootlantaarns, Nachtspiegels, Lampetkannen en Kommen, Tulbandsvormen, Nesten Trommels, TAFEL LAMPEN, BALLONS en GLAZEN, Wandwaschbakken; Presenteerbladen, Kandelaars, Snuiters en Flesschenbakjes, Theekistjes, Broodmandjes, Tafelbellen, enz., enz.

IN VOORRAAD:

Champagne- Madera- en Rhijn Wijn, Pisporter en Roode Wijn in kisten en bij het dozijn, Selterswater in heele en halve kruikjes, Likeuren, witte Brandewijn en Cognac, COMPOSITIE KAARSEN en meer andere *GOEDEREN.*

Wm. MEIJER

(11541) Heeft ontvangen per Kapitein HAASNOOT:

Beste *AARDAPPELEN*, Boter, Kazen, Patent en Genua Olie, STOFFERS, SCHUIJERWERK.

Tule, Neteldoeken en diverse STUKGOEDEREN; — SPIJKERS, IJZERWAREN, Timmer en Gemalen KRIJT, VERFWAREN; Roode- Rhijn- en Madera Wijn en Likeuren.

Paramaribo den 6 Maart 1839.

(12553) M. A. KEIJSER zal op Dingsdag den 19 en Donderdag den 21 dezer, om 4 uren, ten Huize van den Heer M. N. MONSANTO, *continueren* met den verkoop van Stukgoederen, Koussen, gestikte Dekens, Linnens, Koper- en IJzerwaren &c.

Mengelwerk.

Het Kurken Been.

Ieder die in Rotterdam geweest is, zal zich ongetwijfeld een huis met twee verdiepingen kunnen herinneren, gelegen in de voorstad, regt tegen over de kom van het kanaal, hetwelk deze stad doorloopt, en zich vervolgens naar 's Gravenhage, Leijden en andere steden rigt. Hij zal zich dat huis herinneren, zeggen wij, want wij zijn verzekerd, dat men hem hetzelve zal hebben aangewezen, als zijnde het eertijds de woning geweest van den bekwaamsten werktuigkundige, die in Holland het levenslicht aanschouwde. — Het spijt ons dat wij hier niets van zijne dochter Blanche, wier schoonheid in dien tijd zoo hoog geroemd werd, kunnen zeggen, wij moeten ons thans tot haren vader alleen bepalen. — Men weet dat hij met ongemeene bekwaamheid, heelkundige werktuigen vervaardigde, en dat hij, vooral aan zijne verwonderlijke behendigheid, in het maken van houten- en kurken beenen, zijne groote vermaardheid verschuldigd was. Allen die het ongeluk hadden een hunner ledematen te verliezen, namen hunne toevlugt tot zijne verbazende wetenschap, en hoe wanhopend hun toestand ook ware, door hem, zoo als men zeide, weder op twee beenen gezet te worden, mistte niet. Gebrekkigen, lammen, zij, die beide beenen misten, en die men reeds langen tijd voor ongeneesbaar gehouden had, bevonden zich, met de door de hand van mijnheer Thurningvort vervaardigde beenen, zoo in hunnen schik, en zoo gemakkelijk, dat men zoo verre ging, van tegen de Voorzienigheid te morren, dat zij een werk van dien aard eenen nietigen sterveling toevertrouwde, en men begon te twijfelen of de houten- en kurken beenen niet verkieselijker waren, dan die welke uit vleesch, beenderen en bloed waren zamengesteld. En inderdaad, indien gij gezien hadt op welk eene vernuftige wijze, de door Thurningvort gemaakte beenen bewerkt waren, welke kunstveren hij gebruikte, dan zoudt gij zeer verlegen geweest zijn, om deze vraag te beslissen, vooral indien uwe voeten, aan het podagra onderworpen, of uwe teenen met likdoorns geplaagd waren geweest.

Op zekeren morgen, terwijl mijnheer Thurningvort bezig was aan eene knie, en aan eenen enkel die vlugheid en dien luister te geven, welke dezelve onderscheidden, kwam men hem berigten, dat hij bij den heer Wodenblock geroepen was. Mijnheer Wodenblock nu was de rijkste bankier uit Rotterdam. Het zal niet noodig zijn te zeggen, dat onze kunstenaar zijn werk oogenblikkelijk in den steek liet, en zijne fraaiste kleêr aandoende, zijn hoofd met zijne beste paruik bedekkende, de deur uitging om zich naar het hôtel van Mijnheer Wodenblock te begeven, in zijne hand zijn' driepuntigen hoed, en zijne rotting, met zilveren knop, houdende.

Wij moeten den lezer berigten, dat de Heer Wodenblock, eenige dagen te voren een' zijner arme bloedverwanten, die hem was komen bezoeken, volgens zijne gewoonte, met weinig omslag behandelende en zich haastende, dezen buiten de deur te zetten, hem, op dat hij des te spoediger beneden zoude zijn, eenen schop wilde geven, maar bij deze beweging het evenwigt verliezende, viel, en buiten kennis den trap afrolde. De dienstboden schoten toe, namen hem op, en bragten hem te bed. Toen mijnheer Wodenblock zijne zinnen weder kreeg, werd hij met de grootste ontzetting gewaar, dat zijn regter been en drie zijner tanden gebroken waren. Hij had zijnen bloedverwant, die de oorzaak van zijn ongeluk was, van poging tot moord kunnen beschuldigen, maar, daar hij van nature zachtaardig, en vergevensgezind was, stelde hij zich te vreden, met hem te doen gevangen zetten.

Een tandmeester had de drie verbrijzelde tanden weldra door drie andere doen vervangen, die hij tegen tien stuivers het stuk, eenen armen dichter ontnomen had, en waarvoor hij den rijken bankier twee honderd vijftig guldens liet betalen. De heelmeester die geroepen werd, verklaarde, na het been met de

grootste oplettendheid te hebben gadegeslagen, dat de genezing onmogelijk was, indien het been niet werd afgezet. Hij was dus genoodzaakt zich aan de kunstbewerking te onderwerpen. Het afgezette lid werd door den heelmeester medegenomen, om bij zijne les van den volgende morgen tot onderwerp te dienen. Mijnheer Wodenblock, bedenkende dat hij tot dien oogenblik toe gewoon geweest was op zijne twee beenen te gaan, en niet op een been te springen, en met de eerste wijze van beweging, ongetwijfeld het meest ingenomen, deed dus onzen tegenover de kom van het kanaal wonende vriend, ontbieden, ten einde hem de vervaardiging van een been te belasten, hetwelk de plaats kon vervullen van dat, hetwelk hij verloren had.

Mijnheer Thurningvort werd dan in de prachtige kamer van den rijken bankier dien hij op zijn bed uitgestrekt vond, binnen geleid; zijn linker been maakte goede sier, maar de stomp, die hem van zijn regter been over bleef, was bedekt en omwonden met doeken en windsels. »Gij hebt het ongeluk dat mij overgekomen is vernomen, Thurningvort?" zeide hij tot dezen, zoodra hij hem gewaar werd, »gij weet dat ik op den over des doods ben geweest? Geheel Rotterdam weet het en beeft er over gesidderd. Gij moet mij een been maken, maar het aller volmaaktste dat tot hiertoe uit uwe handen gekomen is." De kunstenaar beantwoordde deze woorden door eene beleefde beweging. »Gij gevoelt, dat ik op den prijs niet zie," hernam de bankier, »ik zal u geven wat gij zult eischen, op voorwaarde, dat gij bij deze gelegenheid nog meer uw best zult doen, dan gij zulks nog immer deed." Thurningvort boog zich weder. »Ik wil geen houten been, in den vorm van een spille been, ik wil een kurken been, ik wil, dat het ligt en veerkrachtig zij, en dat het zoo vele veren bevatte, als de kas van een horologie. Het is mij onmogelijk mij duidelijker te verklaren, »vervolgde de zieke," want ik versta niets van uwe zaken. Maar ik eisch van u een been, dat zoo goed is, als dat hetwelk ik verloren heb. Indien ik over uw werk voldaan ben, zult gij vijftien duizend guldens tot belooning hebben."

De kunstenaar verklaarde, dat hij, om Mijnheer Wodenblock te behagen, al hetgeen waartoe het menschelijk vernuft in staat is, zoude overtreffen, en hij verbond zich, na verloop van acht dagen, een been te brengen, hetwelk het in alle opzigten van de beenen uit vleesch, beenderen, pezen enz. zamengesteld, zoude winnen.

Men zoude zich geneigd gevoelen den Heer Turningvort van snorkerij te beschuldigen, maar hoe hoogmoedig deze woorden ook schijnen mogen, onze kunstenaar geloofde zich tot het uitspreken derzelve geregtigd. Even zeer in de theorie als in de praktijk ervaren, had hij zich reeds een tijd lang bezig gehouden, met het onderzoek naar eene ontdekking, waarin hij juist den zelfden morgen, waarop hij bij Mijnheer Wodenblock werd geroepen, geslaagd was.

Even als alle andere werktuigkundigen, die houten beenen maakte, was Turningvort altijd op de moeijelijkheid blijven stuiten, om in het been eene veer te brengen, die eene werking bezat, om naar welgevallen bestuurd te worden, en die de verwonderlijke bewerktuiging kon vervangen, welke de knie en de enkel in het menschelijke been uitoefenen. Ofschoon hij in zijne kunst meer dan eenig ander zijner gildebroeders ervaren was, waren vele jaren in vergeefsche nasporingen, om deze moeijelijkheid te overwinnen, verloopen, en, zoo als wij gezegd hebben, was hij dien zelfden morgen in de ontdekking van dat groot geheim geslaagd. Het been, dat Mijnheer Wodenblock hem belast had, zoude naar het nieuw ontdekte stelsel vervaardigd worden.

Op den achtsten dag, zoo als men overeen gekomen was, ging onze kunstenaar, met het zorgvuldig bedekte wonderbeen, naar den ongeduldigen zieke toe. De hoogmoedige blikken met de oogen, die men bij den werktuigkundige duidelijk kon opmerken, deden genoeg zien, dat de vijftien duizend guldens, die een gedeelte der bruidschat zijner dochter Blanche moesten uitmaken, naauwelijks voldoende waren ter betaling van dat werk, hetwelk hem eenmaal vermaardheid, roem en ontsterfelijkheid, het doel zijner werkzaamheden, zoude aanbrengen.

Turningvort ontblootte zijn kostbaar pak, en legde het voor den bankier bestemde been onder deszelfs oogen neder. Verscheidene uren lang somde hij de verschillende vermeerderingen op, welke hij aan zijn werk had bijgebragt, hij verklaarde het uit en de werking van iedere veer. De nacht stond in te vallen, en nog waren de kunstenaar en de bankier in nimmer eindigende gesprekken verdiept, over de beweging der raderen, veren, den slinger, het gewricht, en over de geheele zamenvoeging der talooze stukken van het kunstwerk. Mijnheer Wodenblock van zijne vreugde geen meester, zoo tevreden was hij over 's kunstenaars werk. Maar van zijn nieuw been de proef te nemen, was hem thans onmogelijk. Het was laat en onze bankier gevoelde lust tot slapen. Maar om den volgenden dag deze proef des te spoediger te kunnen nemen, en de werking van het kunststuk te onderzoeken, verzocht hij Turningvort, den nacht in zijn hôtel door te brengen, hetgeen deze volgaarne aannam.

's Anderen daags waren de toebereidselen spoedig gemaakt, en mijn heer Wodenblock was over den veerkrachtigen toestel zijns beens ten hoogste voldaan. Wij zullen niet beproeven een denkbeeld van zijne tevredenheid, van de levendige uitdrukkingen zijner vreugde en zijns geluks te geven. Hij ging met groote schreden zijne kamer onophoudelijk op en neder, drukte Turningvort de hand, en bleef in loftuitingen over zijn wonderwerk niet achterlijk. Inderdaad het kunststuk deed op eene verbazende wijze deszelfs werking; in den gang des bankiers bemerkte men noch moeite, noch pijn, noch hindernis; de toestel bewoog zich zoo volmaakt, als ware hij uit wezenlijke beenderen, spieren en pezen zamengesteld geweest. Niemand, zelfs geen deelgenoot in het ongeluk des bankiers, zoude gedacht hebben dat dit scheenbeen, deze knieschijf, de regelmatigheid en de juistheid hunner bewegingen verschuldigd waren aan zekere kunstveren van eene bijzondere soort, die onder de lange wijde broek van den dikken Hollander verborgen waren. Had hij er niet eene kleine, door de snelle beweging van meer dan twintig in elkander sluitende raderen, veroorzaakte slingering en een getik, gelijkende naar dat van een opgewonden uurwerk, ofschoon een weinig harder, in waargenomen, dan had zelfs mijnheer Wodenblock geheel en al vergeten, dat een deerlijk ongeluk hem had getroffen, en dat hij zich in eenen anderen toestand bevond, dan voor dat hij het regter been, volgens zijn zeggen, had opgeheven, om zijnen zegen te geven aan zijnen geachten neef, die van deszelfs oom afscheid was komen nemen.

Mijnheer Wodenblock ging in verrukking wandelen, en na langen tijd de stad te hebben doorgekruist, rigtte hij zijne schreden naar het stadhuis; zoo als hij de trappen, die naar de hoofddeur geleidden, meende op te klimmen, werd hij boven op den trap, zijnen vriend Vanoutern gewaar, die hem herkende en de armen naar hem uitstrekte. Hij verhaaste dus zijne schreden, om het geluk te hebben zijnen vriend te omhelzen. Maar hoe groot was de verwondering van den goeden Vanoutern, toen hij zijnen vriend zag voorbij snellen zonder eens te blijven staan, zelfs zonder hem een »hoe vaart gij?" toe te roepen. Men moet evenwel den heer Wodenblock deze onbeleefdheid niet als misdaad aanrekenen. Zijne verwondering was nog honderdmaal grooter dan die van Vanoutern, toen hij gewaar werd, dat hij de magt niet bezat, om de beweging van zijn been te doen ophouden, wanneer en waar hij zulks verkoos. Zoo lang zijne neigingen, met de werking, die het kunststuk deed voortgaan, hadden overeengestemd, was alles goed gegaan; maar, nu hij den loop des werktuigs had willen stremmen, ontdekte hij, dat hij geen middel bezat om hiertoe te geraken.

Hij wenschte vurigtijk met zijnen vriend Vanoutern te spreken, doch daaraan had zijn been zich niet gestoord, het had deszelfs loop vervolgd, en hem voortgetrokken, en hij had zich genoodzaakt gezien te gehoorzamen. Hij stelde alle pogingen in het werk om ten minsten zijnen snellen loop te vertragen, maar alles vruchteloos: zijn been trok hem gedurig voort. Hij klemde zich vast aan de ijzeren roosters, aan de deuren; maar zijn been handelde met zoo veel geweld, en maakte zulke verbazende sprongen, dat hij, uit vrees van zich de armen te zullen breken los moest laten. Nu begon hij ongerust te worden; zijn been trok hem gestadig voort en de eenige hoop, die hem nog bij bleef, was, dat de bovennatuurlijke kracht, die de veren van dit buitengewone kunstwerk bezaten, zich zelve zoude uitputten. En evenwel werd hij in de beweging van derzelver veerkracht geene verandering hoegenaamd, gewaar. Hij zag zich in de rigting van het Leijdsche kanaal gevoerd. Toen hij in het gezigt van de woning van Turningvort gekomen was, riep hij dezen met wanhoop toe, hem ter hulpe te komen. Onze kunstenaar stak het hoofd door het venster. »Schelm!" riep de ongelukkige bankier, »kom spoedig, het been dat gij mij vervaardigd hebt, schijnt door de geest der wraak bezield te zijn. Het veroorlooft mij niet, dat ik mij ophoude, het trekt mij onophoudelijk voort. Sedert ik van huis ben gegaan, heb ik gedurig geloopen, en God weet hoe lang ik nog loopen zal, zoo gij mij niet tegenhoudt. Wat doet gij daar nu? Waarom beschouwt gij mij met eenen openmond! Snel spoedig ter mijner hulp toe, want anders zal ik een oogenblik uit uw gezigt zijn, en het zal u onmogelijk zijn mij in te halen."

(*Het vervolg en slot hierna.*)

Buitengewone trek van Edelmoedigheid.

De grootste misdaden verstikken niet altijd de deugd in het hart der menschen.

Zie hier een treffend bewijs daarvan: Een struikroover op het eiland Korsika, die zich gevreesd gemaakt had, en alle nasporingen ontkomen was, werd eindelijk gevat, en aan een' soldaat ter bewaking overgegeven. Men maakte toestel om hem de doodstraf te laten ondergaan; doch de gevangene vond middel om de waakzaamheid des soldaats te misleiden; hij vlugtte en verstak zich in eene onbekende schuilplaats. De Fransche bevelhebber, klaagde over de onachtzaamheid van den man, die met de wacht over den boosdoener belast was geweest; men maakte zijn vonnis op, en hij werd veroordeeld om het leven te verliezen. De struikroover, die voorzeker voor zich niets te vreezen had, vernam deze tijding, verliet ijlings zijne schuilplaats en ging naar den bevelhebber.

»Gij kent mij niet?" zeide hij; »ik heb vernomen, dat een soldaat ter dood veroordeeld is, omdat hij eenen gevangene niet heeft weten te bewaren, die u weder uitgeleverd kan worden." — »Weder uitgeleverd! en waar is hij verscholen?" — »Hier staat hij voor uwe oogen." — »Wat hoor ik!" »De waarheid! — Ik ben die gevangene, wiens doodvonnis gij hebt uitgesproken, ik kom het ondergaan, dat vonnis waaraan ik mij konde onttrekken; doch ik zal niet dulden, dat een onschuldige in mijne plaats gestraft wordt!" De Fransche bevelhebber, getroffen door deze verhevene daad, die hij niet van eenen struikroover verwachtte, riep uit: »Gij zult niet sterven! ik verleen u genade; men zal den soldaat de vrijheid wedergeven; maar tracht de vrucht van uwe edelmoedigheid te oogsten; gij zijt geboren om een braaf man te zijn.

Te Paramaribo, bij J. J. ENGELBRECHT.